

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztőfelügyelő:
ÖZV. DR. KISS PÁLÉ.

Alapítvány

DR. KISS PÁL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYSBEN

Fél évre 7 korona | Egy hóra 1 K 20

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDEKEN.

Fél évre 14 korona | Egy hóra 2

A háboru hirei.

BUDAREST, március 16.

Keleti harctér:

Nincs jelegteni való.

Olasz hadszíntér:

Costanjevica területén legnagyobbat este igen erős ágyútűz alatt állott, olaszok erre következő támadását visszaverték. Karaszti szakaszon élénk volt repülőgépek tevékenysége, tiroli arcvonalon messze hordó ellenséges ágyúk löktek Arcot és Vila Lagoriat.

Délkeleti hadszíntér:

Ochrida és a Prepa tó melletti ágyúharc és elszigetelt ellenséges előretörések melyeket megghiusi oltunk.

Höfer altábornagy,

a vezérkari főnök helyettese.

Német vezérkar legújabb jelentése.

Hivatalos. Érkezett este 10 órakor.

BERLIN, március 16.

Nagyfőhadiszállás jelenté:

Nyugati hadszíntér:

Nagyobb harci esemény nem történt. Az Anece területén a Somme két oldalán és az Avre és az Aise között előtéri harcok folytak amelyekből foglyokat hazállítottunk be. Arrasnál az Argonokban a Maas keleti partján abhamtretta majornál és az aprementi erdőben valamint a Rajna Marnai esatornatól északra sikerült támadó csoportjainknak az ellenséges árokokat 4 tisztet több mint 50 főnyi legénységet és néhány géppuskát beszállítani.

Keleti harctér:

Ujból kezdődő fagyos időjárás mellett semmi lényeges esemény nem történt.

Macedón harcvonal:

Nagy francia erők egész napon át ismétellen támadtak, Monastirtól északnyugatra és északra fekvő állásainkat Mizopolettől nyugatra ellenséges csekély szélességben behatott legelő fekvő árunkba egyébként a heves tűz hullámokkal levezetett támadásunk árunk őrségének kitünő magatartásán

és tüzérségek hatásos védőtűzébe megtörtiek. Ochrida és a Prepa tó között szintén visszavertük franciák erős tüze és után idított támadásait.

LUDENDORFF.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya)

Jaj annak az államférfiúnak!

Bethmann-Hollweg hatalmas beszéde a német politika reformjáról.

A német uralkháza tegnap délután a programon kívül váratlanul felszólt Bethmann-Hollweg kancellár és olyan radikális beszédet mondott a szükséges belpolitikai reformokról, amelyen abban a háború felelős államférfiújáról még alig hangzott el.

Bethmann-Hollweg kijelentette hogy a német belső politikai életet minden esetleges ellenállás dacára át fogja alakítani a porosz választót fog reformjával. A reformnak olyannak kell lennie, amely a nép összességének minden rétegének, legzártságosabb tömegeinek is teljes foci és fejlődést való közreműködést biztosít az állami munkában.

A háború előtt — mondotta a kancellár — a munkásság érdekeit gyakran áldozták országunk érdekei ellenében. A munkásság érdekeivel szemben, hogy az a háború ebből a tévegyéből végleg kigyó gyított mindent.

„Es most, uraim, — hangozott a hatalmas beszéd leghatalmasabb mondata — magam is azt mondom hogy jaj annak az államférfiúnak, aki nem ismeri fel az idők jelét, aki azt hiszi, hogy olyan katasztrófa után, amely a világ még sohasem látott, amelynek terjedelmét, mi a korrumpáltak és a közreműködők egyáltalán nem mérhetjük meg a ki igen katasztrófa után azt hiszi, hogy a dolgokat ismét bosszáképessé tja akkor, a mi azelőtt volt.”

A kancellár tovább azt mondta hogy erre a célra mindent megtesz, mert jól hogy erős, új népi támadjon a pusztulásból.

Eznek a hatalmas beszédnek megrázó ereje még fokozódik a

magyar olvasók lelkeiben a kik még nem felejtették el gróf Tisza Istvánnek a választói jogról mondott szavait:

Berlini tudósítást egyébként a következőket táviratossa a kancellár beszédének hatásáról:

Berlini tudósítást egyébként a következőket táviratossa a kancellár beszédének hatásáról: Berlini tudósítást egyébként a következőket táviratossa a kancellár beszédének hatásáról:

Az utóbbi időben erős kétség merült fel az iránt, hogy a kancellár nem kívánja komolyan a belpolitikai reformokat és tegnap beszéde, a raely programot adott, éppen ezéj kétsésség fontosságát. Bethmann-Hollweg rögtönözve beszélt és még sohasem volt olyan közvetlen, szavai még sohasem hatottak olyan meggyőző erővel mint tegnap.

Meglátászt rajta a nagy belső felindulás, s okára ellenére rendkívül élénken szónokolt, gesztusai elárulták izgatottságát, gyakran csapott az asztalra és a legnagyobb fontosságú kijelentéseket szinte elemi erővel mondta.

Beszéde végzetével az egész baloldali és a centrum ujjongva helyeselt.

Az egész nagy többség lelkesen tapsolt, a mire még nem volt eset a porosz képviselőházban. Csak a legzártságosabb jobboldalon tölt maradtak fagyosak és az a kétségesség bejelentése volt az új korszaknak.

A beszéd végző része volt a legfontosabb, a melyben azt fejtegette a kancellár, hogy nem fogja beérni pusztán szavakkal, hanem erős az az elhatározás és megvan benne az akarat is, hogy az ígéreket tettekre váltassa.

A lapok természetesen értékes szerint alaposan foglalkoznak a kancellár tegnap beszédével. Nem kétségeknek vannak, hogy a kancellárban megvan a jóakarát. de akaratny elikben kifejezésre jut az az aggodalom, hogy Bethmann-Hollweg nem lesz meg hosszú az ereje s örödj, mert a konvenció addig minden államférfiút elűztek utulból, a ki antikonvenció politikát ült.

Részletek a pétervári forradalomból

A дума a cár ellen. - A forradalmárok békét követelnek. - Pétervár a forradalmi bizottság uralma alatt áll. - Orosz hivatalos jelentések a forradalom részleteiről.

A pétervári forradalom a főváros katonai helyőrségének legkomolyabb formában jelentkezik. A miniszterek fogságba vetése, a forradalmi kormány proklamálása és a mi mindennél fontosabb: a

A pétervári távirati ügynökség jelenti: Pétervár ott kitört a forradalom. A дума 12 tagjából álló végrehajtó bizottság vette kezébe a hatalmat. Az összes minisztereket fogságba vetették. A főváros 30.000 főnyi helyőrsége csatlakozott a forradalomhoz. A forradalom harmadik napján, csütörtökön (szerdán?) a read a fővárosban ismét helyre volt állítva. Engelhardt képviselőt a bizottság Pétervár parancsnokává nevezte ki.

A pétervári lakosság, amely a szállítás és az élelmezés teljes desorganizációja miatt el volt keseredve, már régebben izgatott volt és csendesen zugolódt a kormány ellen, amelyet minden szenvedésért, amelyet túrnie kellett, felelőssé tett.

A kormány, amely a zavargásokat előre látta, megszemérendő intézkedéseket tett a rend fenntartására. Többek között elrendelte a birodalmi tanács és a дума feloszlását. A дума azonban március 11-én elhatározta, hogy nem tesz eleget a cári ukáznak és folytatja ülését.

A дума szennel tizenkét tagú végrehajtó bizottságot küldött ki Rodzianko elnök elnöklésével. E bizottság ideiglenes kormánynak nyilvánította magát és a következő felhívást bocsátotta ki:

A súlyos helyzetre és a benső zavarokra való tekintettel, amelyek a régi kormány politikájának köszönhetőek, a дума végrehajtó bizottsága kényszerítve érzi magát, hogy a közrendet kezébe vegye. A hozott ha-

tározatért való felelősség teljes tudatában a bizottság ama bizakodásának ad kifejezést, hogy a lakosság és a hadsereg támogatni fogja sulyos feladatában, hogy új kormányt teremtsen, amely a nép kívánságai iránt előzékenységgel viseltetik s a nép bizalmát élvezi.

A végrehajtó bizottság a főváros lázongó lakosságára és a pétervári helyőrségre támaszkodott, amely — több mint 30.000 ember — teljesen egyesült a felkelőkkel, letartóztatta az összes minisztereket és fogságba helyezte.

A дума a kormányt nem létezőnek jelentette ki.

Ma, a felkelés harmadik napján, a főváros, amelybe a rend gyorsan visszatért, a дума végrehajtó bizottságának és a csapatoknak hatalmában van, amelyek a dumát támogatják.

Engelhardt képviselőt, aki ezredes a nagy vezérkarban, a bizottság Pétervár parancsnokává nevezte ki.

A bizottság tegnap este a lakossághoz, a csapatokhoz, a vasútkhoz és bankokhoz felhívásokat intézett, amelyben

felszólítja, hogy térjenek vissza a normális élethez.

Gronski képviselőt a дума bizottsága megbizta a pétervári távirati ügynökség ideiglenes vezetésével. (Magyar Távirati Iroda.)

Az orosz főváros munkásai már a múlt héten a legtöbb gyárba sztrájkba léptek. Napirandén voltak a tükös gyűlések. A rendőrség azon igyekezett, hogy a mozgalom politikai és háborúellenes élet elvegye és a néptömeget az élelmiszerüzletekre uszítsa. Egész Pétervárot firták az üzletek kifosztását, csak a carskojeszelői pályaudvar negyedében léptek közbe. A tömeg itt a rendőrökre vetelte magát s több rendőrt megvált.

Csütörtökön a munkások elhagyták a gyárakat, sűrű csoportokban az utcára mentek, folyton ezt kiáltva:

„Le a cárral! Adjátok vissza nekünk a békét!”

A rendőrök revolverüket használták s a tömegbe lötek. Már ekkor sok munkás

meghalt. Ez volt a jel az általános lázadásra amely azután több napig tartott.

A kormány a дума után próbálta a népet csillítani. A kormány megnyugtatósi kísérletei azonban teljesen kudarcot vallottak. Szombaton reggel a Gologajon uton lévő patongyár nagy raktárai a levegőbe repültek. Másnap reggel az egész főváros valóságos harcérhez hasonlított, az üzleteket mindenütt kifosztották és a rendőrség most már hiába akarta megakadályozni a fosztogatást. Több helyen a tömegbe lötek, s fő utakon gépfegyverek vannak felállítva. A munka teljesen szünetel.

A pétervári zavargásokban élesen jut kifejezésre az orosz nép haragja Anglia ellen. Az angol nagykövetség épülete előtt lármás jelenetek játszódtak le. Több ablakot bevertek.

A Berliner Tageblatt jelentései szerint a Néva folyó vasuti hidját, amely az orosz és a finn vasutak összekapcsolója, orosz forradalmárok a levegőbe röpítették.

A cár lemondott

Fővárosi tudósítónk jelenti, hogy az orosz forradalmi mozgalom egész Oroszországban terjed. Charkov, Moszkva és több orosz város csatlakozott a forradalmi mozgalomhoz.

Bonar Lav, az angol parlament ülésén bejelentette, hogy az orosz cár lemondott trónjáról s a régensséget felajánlották Mihály nagyhercegnek. Az angol és francia követségek nyomban ériutkezésbe léptek a forradalmi kormánnyal a háborútoltytatása ügyében. Rodzianko дума elnök az összes szárazföldi és tengeri haderőkhöz, a дума katonai bizottsága nevében hadparancsot intézett, amelyben felszólítja a katonákat, hogy folytassák nyugodtan a harcot, mert ez most az orosz birodalom első s legfontosabb érdeke. Ugyancsak felhívás ment a munkásokhoz, hogy térjenek vissza a munkához s alkalmazkodjanak az új rendhez.

Német politikai körökben nem becsülik ugyan le az orosz forradalmi eseményeket, de különösebb reményeket nem fűznek hozzá, mert az orosz forradalmárok a legesőkönnyöbben vagászkodnak a háborútoltytatásához. Békét csakis a központi hatalmak győzelmes fegyverei hozhatnak.

Bécsi felfogás a forradalomról

Bécsből jelentik: Itteni diplomáciai körökben tartózkodnak attól, hogy a pétervári zavargások politikai jelentősé-

géről és hatásairól véleményt mondjanak, mert a részletes tényállást nem ismerik és az adatok is hiányoznak. Meglehet állapítani a jelenségek forradalmi természetét, de nem lehetünk tisztában indokaival.

A Makói Országos Egy-
let mint az övéiben, Szász-
utca, makói lakóházak épület) újonnan megújult

zálogintézet

a legméretheltes és
legelőnyösebb feltételek mellett
kölcsönökkel és
ékezetekre, arany és ezüst-
neműekre, órázásokra,
szerejegyekre
és egyéb ingóságokra.
Takarékítási csekély kölcsön-
ökkel folyókat előnyös kamattal
és fizetési feltételek mellett
ingatlanokra, váltások és köze-
lázvényre.
Hivatalos órák a. u. 9-12-ig
d. u. 1-5-ig.

**Egy 14 15 éves
leány fizetéssel**

felvételt a
„Makói Független Ujság”
nyomdájában.

Két butorozott szoba,
szonni kávézó.

Cím a kiadóhivatalban.

POOR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CREM

gyorsan és biztosan ható An-
talmitlan szőrszempó máj-
lőt, arc-, képvörösség és mő-
szőrtőle bőrtisztításhoz ellen.

Vilma hajpor, Vilma-szappan és hajfijító szer.

Ara: Vilma-crem 1 korona,
Vilma-hajpor 1 korona, Vilma-
szappan 70 Sál, Hajfijító 1 K.
Ezen piperezerek több kőművészen
ármekkel lettek kőművetve.

Ráczay Késenc

tanulja, hogy nála állandóan aranka-
mentes

harangot

lehet kapni, úgy Kisinyben, mint
egyben.
Értekezni lehet Váradi-utcai von
dégőjében,

Házeldás.

A Dórk Ferenc utca 58. számú
Baranyi fée ház földér felőli fele
részre e-éltig és éisben eladó.
Értekezni lehet Uri utca 36. sz.

Jó házból való

fiu tanulónak

felvétetik a

Makói Függet-

len Ujság

nyomdájában

Lapkihordók felvételek a
kiadóhivatalban.

Disztema:kezési vállalat.		
KISS KAROLY		
disztema:kezési vállalata.		
Makó	Temetések rendezését a legegyszerűbbtől a legpompásabb kiviteig pontosan és jutányos ár n végez. Ravatalozások ponyás elrendezése! Ére és fakopirso raktár! Gyász esetekben tessék teljes bizalom- mal fenti ceghez fordulni.	Fótér
Pontos kiszolgálás.		

Makói Független Ujság

nyomdai műintézete

Nyomtatványok gyors és pontos elkészítése

Telefon szám 124.

Nyomtatott a kiadóhivatalban, Osz. Dr. Kiss Pálné villamoserőre berendezett gyorsajtóján.